

גיליון מס' 398 ראש השנה
תשפ"א שנה תשיעית

לע"נ הצדיק ר' יהודה זאב
בן הרה"ק **יחיאל צבי הי"ד** (ליבונין)
נלב"ע זך אלול תש"ע תנצב"ה
לזכות חיים ברוך בן שרה פעשא
לברכה והצלחה בכל הענינים

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

ראש השנה

בליל ר"ה אלפים עוברים להתברך מפי מרן שליט"א בברכת לשנה טובה תכתב ותחתם, והנה לפני כשבע שנים למחרת ראש השנה היה רגע מיוחד שהיה אפשר לשאול, והגאון רבי אליהו מן תפס את הרגע שאל קמיה מרן שליט"א: "רבנו סיפר לי פעם שאנשים עוברים בליל ר"ה ואני אומר להם שנה טובה, יש כאלה שעוברים און אַעס זאַנצאַך ניט ארויס באמיר דער לשנה טובה (=לא יוצא מפי בקלות הברכת לשנה טובה) ויש פעמים שרבנו סיפר שזה לא קרה. כיצד השנה?"

רבנו שתק. חשב ואמר: האר"י הקדוש ידע על אחד מה נגזר עליו...
שאלה: אבל לומר ברכה, אם מן השמים לא מגיע לו אין את הברכה, וזה לא דגת ארי הק'.

תשובה: היו כל כך הרבה אנשים אין אני יכול לזכור (ראיתי שרבנו מתחמק) אחר כך, סיפר מרן, כל השנה הרב כץ צ"ל מפתח תקוה התפלל בבהכ"ל הגדול כי הי' שם רב ובי"כ התפלל בישיבה ובליל י"כ הי' מברך איזה בחור אחד מבוגר שיהי' לו שידוך ואמרו שהי' מתקיים כל שנה ופ"א ברך את כל הבחורים המבוגרים ואני בתוכם ובשנה זו כולם התארסו וגם אני.

* * *

שאלו לרבינו הרי ראש השנה הינו יום דין על כל צרכי האדם למשך השנה כולה, ומשך ראוי לבקש כל צרכו, מאיך ידועים דברי הזוהר הק' שהמבקש ברה"ה על עניניו הגשמיים הרי הוא ככלב המצווח "הב - הב", א"כ מה הדרך הנכונה? והשיב רבינו שליט"א, כי בודאי צריך להתפלל בראש השנה על כל צרכיו, הן הרוחניים והן הגשמיים, אמנם החושש לדברי הזוהר יכוון בלבו על צרכיו בעת התפילה, ולא יבקש במפורש.

בפיוט וכל מאמינים, אומרים, הטוב, ומטיב לרעים ולטובים. ושאל בן רבינו הגרא"ש שליט"א בשלמא שהוא מטיב לטובים, הרי זהו סדר העולם כך, כמו שנאמר, ובחרת בחיים למען ייטב לך. והשיב לו, דהקב"ה מטיב הרבה יותר ממה שמגיע להם, וכמו שאמרו חז"ל מדה טובה מרובה, כנאמר בעשרת הדברות, ועושה חסד לאלפים לאוהביו ולשומרי מצוותיו, וזהו השבח להקב"ה שכולו טוב, וכל כך חפץ בטובת הבריות, שהוא טוב ומטיב לרעים, אף שאינם ראויים, ולטובים שהם ראויים, מטיב להם בכמה וכמה אלפי מדות יותר מהמגיע להם ע"פ טובתם.

"ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה". בימים הנוראים בתפלת 'ונתנה תוקף' הנאמרת בחזרת הש"ץ בתפלת המוספים אנו אומרים: "ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה". לשון "מעבירין" אומרת דרשני: מדוע לא נאמר "מבטלים" או "מקרעים" את רוע הגזרה? ותיירך על כך רבינו שליט"א, על פי דברי המכילתא בפרשת משפטים: "גויים אין להם פדיון, ישראל יש להם פדיון, שנאמר: 'נתתי כפרך מצרים כוש וסבא תחתך'". כלומר, כאשר נגזרת גזרה על ישראל והם עושים תשובה, אזי מעבירים אותה מן השמים אל הגויים, כי לאחר שיצאה הגזרה היא מוכרחת לחול על מישהו! זהו גם הביאור במה שנאמר במגלת אסתר "ונהפוך הוא", שהועילו עם ישראל בתפלתם להפוך את הגזרה על הגויים. וכן מצאנו בתרגום שני על הפסוק "ויאמר המן למלך אחשורוש ישנו עם אחד", שהמן הסית את אחשורוש על הנהגת עם ישראל ביום הכיפורים, אשר "אמרין יומא הדין מתכפרין חובנא, וחובי די לנא מתכנשין ומתוספין על חובי בעל דבנא" (פי' ביום זה מתכפרים חובותינו, ונוספים על חובות שונאינו). אם כן, זהו שנאמר: "ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה", כי לאחר שנגזרה הגזרה אי אפשר לבטלה, אלא שהתשובה מעבירה אותה אל הגויים!

(אורחות יושר)

ידידינו החשוב הר"ר **משה ניימן שליט"א** (ער"ה תש"פ) שזוכה מדי שנה מזה שנים רבות להביא לרבינו אתרוג מהודר מפרדסו הידוע כמחזק ללא הרכבה כלל.

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

ותלמדם חוקי חיים - פרק כ"ב סדר ועקביות - המתכון להצלחה (ב)

עת לדבר ועת ללמוד. ספר התהילים ממתין על הסטנדר, ורבינו משוחח בעמידה עם בנו חביבו הגאון רבי שלמה שליט"א ראש ישיבות קרית מלך ותפארת ציון

השולחן אשר לפני ה'

איך נראה שולחן של אדם שמשיב לעשרות מכתבים ביום? אם נשווה למזכיר מוסד או למנהל עבודה, נמצא שולחן עמוס בחפצים וחומרים שרק בערב פסח מגיע זמן הפינוי שלהם... לרבינו ישנה קביעות רבת שנים להשיב לכל מכתבי השאלות הרבים הפונים אליו, בצד השולחן נערם באופן מסודר המכתבים שהגיעו מבית הדואר, ורבינו פותח מכתב אחר מכתב לפי הסדר של החשיבות: כהן, לוי, ולבסוף ישראל, כשאפילו גרגיר של לכלוך או שיירי מעטפה לא נמצאים על השולחן, הוא נשאר נקי ומסודר, ובצד השני של השולחן ערימת התשובות המכוננות לשלוח בדואר לשואל...

גם כשמוציא ספר לעיין בו, הוא חוזר מיד עם גמר השימוש לארון...

תמונה נדירה של רבינו והשולחן בשעת כתיבת התשובות. מימין: ערימת המכתבים. משמאל: התשובות המוכנות לשלוח לשואל. והשולחן אשר לפני ה' - נקי ונאה.

הסדר והנקיון עם הכבוד אותו הוא רוחש לספרים, מביא אותו לדאוג להם ולראות אותם בשיא תפארתם, כמו -להבדיל- מוכר בחנות הדואג בכל שעה שכל מוצרי התצוגה יהיו נאים ומסודרים.

מדף כרכי הש"ס בארונו של רבינו. אפילו את ה'סימניות' סידר ישר ונאה שיהיו עומדות זקופים כמו חילים...

סדר ומשמעת

כיום כבר הרבה מאנשי החינוך יודעים כי יש קשר ישיר בין סדר, נקיון, סדר יום מתוכנן לבין הקשבה ומשמעת, והתנהגות נאותה. ילד שסדר היום מבולבל, ואין לי תוכנית ברורה ומסודרת, יתקשה להתנהל בצורה נורמטיבית.

אך בדור הלא רחוק זה לא היה ברור כל כך.

את הנהגה זו של סדר, נקיון והקפדה על עקביות ועמידה בזמנים, לקח רבינו גם לנושא החינוך.

בתוך ביתו פנימה הוא החדיר לילדים בהנהגתו שלו - כי אין 'סתם'! לכל שעת לימוד, ולכל משחק יש את הזמן שלו, לא לומדים כי משעמם ולא משחקים כי זה מרתק, אלא לומדים בשעה שצריך ללמוד ומשחקים בשעה שהמוח או הגוף צריך לכוך.

ילדיו שיחיו יודעים לספר, כי לא קרה מעולם ואביהם הגדול פנה סתם כך ואמר בוא נלמד כי יש זמן מיותר... ללימוד היה זמן מסודר, בהספק קצוב.

הסבר הדברים הוא ברור: כשמחדירים בבית את הסדר ואת התוכנית היומית, יש זמן להכל, וכל דבר במועד שלו. לכל דבר מוצאים את הזמן וכל ילד ממצה את כוחותיו.

מודים דרבנן

(הרהורים בפתח מאמר האחרון לשנה זו):

במה אחלה פני קל, אכף לאלוקי מרום (עיין מיכה ו' ו'): עם סיום שנת תש"פ. לא אוכל שלא להביע מעט מזעיר הודאה להי"ת, על כל הטוב אשר גמלני. מידי שבוע ליבי מתרונן בקרבי, על הזכות מאוצר מתנת חנם, להיות שותף לדבר מצוה ולהפיץ מתורת מרן רשכבה"ג שליט"א.

בכל יום שלישי, בסייעתא דשמיא, מופץ הגליון העולמי 'דברי שי"ח' בדיוור ישיר למאות נקודות-מכירה בכל רחבי הארץ, וביום שלאחריו הוא נשלח לרבבות (!) מנויי הדוא"ל, רוב רובם, מעיינים בדברי התורה עוד טרם השבת, על מנת להנות בו את יושבי שולחנם בשבת קודש.

איני יודע בזכות מה, בודאי זכות אבותי עמדה לי, וכדי לעשות רצונם אקצר בשבחים, אך בד בבד עם ההודאה הנני זועק על העתיד, יהמו רחמיק ה' אלוקינו, ונזכה הלאה להיות דבקים בתורה וחכמיה, ונזכה ונחיה ונראה ששנת תשפ"א, הבאה עלינו לטובה תביא בכנפיה בשורת הגאולה במהרה בימינו.

זכות אבות יגן עלינו: רבינו שליט"א משתתף בשמחת נישואי אבי מורי רבי דניאל גולדשטוף שליט"א, כשפניו אל מול שולחן הכבוד.

סדר עולם

כפי שהבאנו במאמר הקודם, רבינו שליט"א שם והשקיע הרבה כוחות בסדר ונקיון, ולימוד בעקביות ובזמן מסודר.

נוסיף, כי לא רק לגבי הנהגתו האישית נהג כן, אלא את ענין הסדר והנקיון לקח גם לדברים שבקדושה: קפידיא יתירה הוא מקפיד שכל ספרי הקודש בארון יעמדו ישר ומסודר, לתת כבוד לספרים. בני הבית ובאי בית הכנסת הקבועים יודעים כי אם הוא יבחין מרחוק בספר 'שוכב' או עומד עקום, או יקום מיד לסדר אותו.

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש לחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585-1586 שלוחה-

קהילות 073-2757000 שלוחה-4310